

Videndelingskatalog

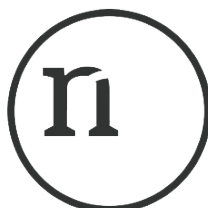
2023

Regionalt samarbejde om øget gennemførelse i social- og sundhedsassistentuddannelsen

SOCIAL- OG SUNDHEDSSKOLEN
Skive | Thisted | Viborg

SOSU NORD
UDDANNELSE | LIVSKVALITET

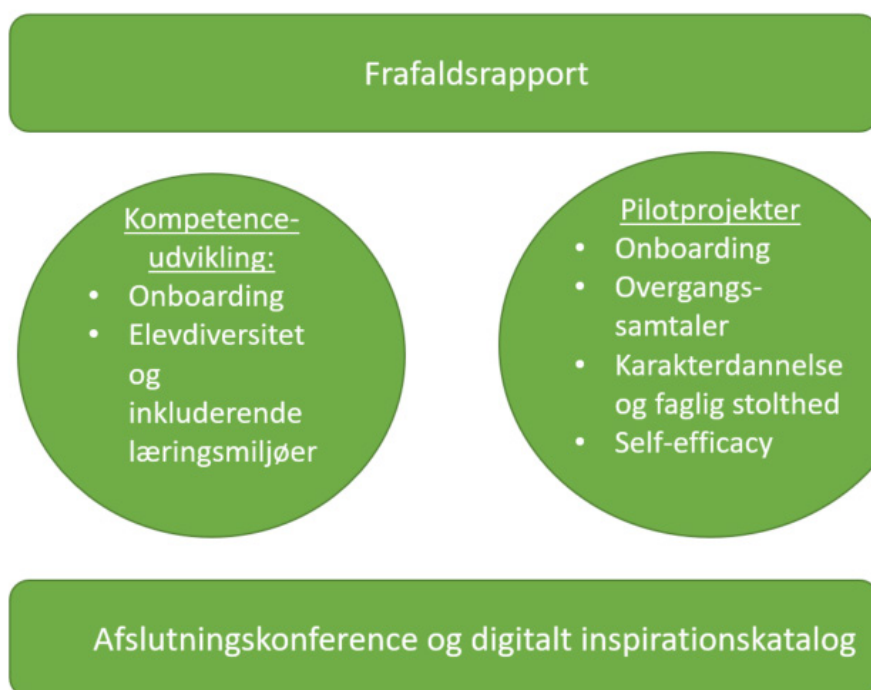
Regionalt samarbejde om øget gennemførelse i social- og sundhedsassistentuddannelsen

Regionsrådet i Region Nordjylland besluttede, som en del af budgetaftalen for 2021, at reservere 2. mio. kr. fra Uddannelsespuljen til iværksættelse af indsatser, der har til formål at mindske frafaldet på SOSU-uddannelsen.

I Region Nordjylland oprettede de to SOSU-skoler, 11 kommuner og regionen derfor et samarbejde, som skulle iværksætte indsatser, der skal mindske frafaldet på social- og sundhedsassistentuddannelsen.

Formål med projektet

- Gennemføre en analyse, der skal give en mere nuanceret forståelse af bagvedliggende årsager til frafald på uddannelsen.
- Iværksætte indsatser, der har til formål at mindske frafaldet på social- og sundhedsassistentuddannelsen i Region Nordjylland.
- Iværksætte indsatser, der øger sammenhængen mellem skole og praktik for eleven.
- Iværksætte fælles indsatser, der styrker undervisernes og praktikvejledernes kompetencer og giver fælles begreber i læringsrummet.

Indhold

Frafaldsrapport	4
Resumé af frafaldsrapporten	5
Kompetenceudvikling i projektet	7
Pilotprojekterne	8
Pilotprojekt "Karakterdannelse og faglig stolthed"	8
Pilotprojekt "Overgangssamtaler"	10
Pilotprojekt "Self-efficacy"	13
Pilotprojekt "Onboarding"	16

Frafaldsrapport

Som en del af projektet har Rambøll Management Consulting (Rambøll) i efteråret 2021 gennemført en frafaldsanalyse på de to social- og sundhedsskoler i regionen, SOSU Nord og SOSU STV. Denne rapport præsenterer de væsentligste resultater fra analysen og identificerer en række opmærksomhedspunkter og anbefalinger til at mindske frafaldet på uddannelserne.

SOSU Nord og SOSU STV har længe haft fokus på at afdække og håndtere det høje frafald på social og sundhedsuddannelserne og har løbende udviklet og afprøvet en række initiativer, der har haft til formål at styrke fastholdelsen af eleverne på uddannelserne.

En central udfordring for at nedbringe frafaldet både på landsplan og lokalt på de to SOSU-skoler er manglende viden om frafaldsproblematikken, herunder viden om, hvad der skaber frafaldsproblematikkerne, og hvordan de kan forebygges. For at sikre et solidt vidensgrundlag for tilrettelæggelsen af projektets initiativer har Rambøll på opdrag fra SOSU Nord og SOSU STV gennemført en kvantitativ og kvalitativ frafaldsanalyse med henblik på at skabe en videnbaseret tilgang til arbejdet med frafald på SOSU-assistentuddannelsen.

Frafaldsanalysen indgår som et indledende element i det samlede projekt og har udgjort et velfunderet afsæt for den videre gennemførelse af projektet og de konkrete initiativer.

Det konkrete formål med frafaldsanalysen

- At give en mere nuanceret forståelse af bagvedliggende årsager til og faktorer med betydning for frafaldet på social- og sundhedsassistentuddannelsen.
- At danne vidensgrundlag for udvikling og gennemførelse af nye indsatser på området.

Resumé af frafaldsrapporten

Dette resumé sammenfatter analysens hovedresultater og de væsentligste fremadrettede opmærksomhedspunkter og anbefalinger.

Det samlede elevfrafald fra uddannelsen er højt og stigende

Analysen viser, at det gennemsnitlige regionale frafald på hovedforløbet i perioden fra 2018 til 2020 er på 37 pct. Analysen viser også, at frafaldet har været stigende i denne periode – fra 31 pct. i foråret 2018 til 42 pct. i foråret 2020. De gennemsnitlige tal dækker dog over lokale forskelle mellem skolernes afdelinger både i niveau og udviklingstendenser. Ydermere viser analysen, at frafaldet i overgangen fra grundforløb til hovedforløb er 12 pct., men en del af dette frafald (7 pct.) relaterer sig til elever, der frem for at fortsætte på hovedforløbet på social- og sundhedsassistentuddannelsen skifter og starter på social- og sundhedshjælperuddannelsen.

Der er væsentlige kommunale forskelle i elevfrafaldet

Analysen viser, at der er en væsentlig variation i frafaldet på tværs af kommunerne i regionen. Spændet mellem den henholdsvis højeste (44 pct.) og laveste frafaldsprocent (27 pct.) er således på 17 procentpoint, svarende til, at frafaldet er mere end 50 pct. højere i kommunen med det højeste frafald, sammenlignet med kommunen med det laveste frafald.

Det primære frafald fra uddannelserne sker i relation til elevernes oplæringsforløb og i særlig grad ifm. den første oplæring

Samlet viser elevfrafaldsanalysen, at størstedelen (ca. 2/3-dele) af elevfrafaldet på hovedforløbet på social- og sundhedsassistentuddannelsen finder sted, mens eleverne er i oplæring. Ydermere viser analysen, at frafaldet i høj grad knytter sig til elevernes første oplæringsforløb. Analysen peger på, at mange elever oplever et stort praksis- og ansvarschok, når de starter i den første oplæring, og at dette ofte fører til, at de stopper på uddannelsen under den første oplæring. Analysen viser, at nogle elever, når de starter, ikke har et reelt billede af, hvad uddannelsen og jobbet indebærer og kræver af dem. Mange elever føler sig ikke forberedte på, hvad der venter dem i oplæringen, og mange oplever heller ikke, at oplæringsstederne i tilstrækkelig grad sikrer en god introduktion og vejledning indledningsvist i oplæringen, så eleverne kommer godt fra start.

Frafald fra skoleforløb sker i særlig grad fra de skoleperioder, som bl.a. omhandler farmakologi og naturfag

Overordnet viser analysen, at ca. 1/3-del af frafaldet sker under elevernes skoleforløb, og at en væsentlig forklaring på dette frafald er, at mange elever er udfordrede af det faglige niveau og indhold i fagene farmakologi og naturfag. Analysen peger på, at disse fag i særlig grad er udfordrende for de elever, der ved uddannelsens start har et lavt fagligt niveau. Analysen peger også på, at farmakologi og naturfag ikke er en del af elevernes faglige motivation for at søge assistentuddannelsen, og at det kan være vanskeligt for eleverne at koble den mere teoretiske viden i fagene med den konkrete praksis.

Manglende sammenhæng mellem skole og oplæring

Et centralt fund i analysen er, at eleverne oplever deres uddannelsesforløb som meget opdelt mellem skole- og oplæringsforløb. De oplever overgangene som abrupte og efterspørger bedre og mere strukturerede overgange, så skole- og oplæringsforløb ikke i så høj grad fremstår som to parallelle spor i deres uddannelse. Samtidig efterspørger de generelt en bedre kobling mellem indholdet i undervisningen på skolen og de opgaver, de løser under deres oplæringsforløb.

Resumé af frafaldsrapporten

Elevernes sociale forhold, livsvilkår og alder har væsentlig betydning for elevernes frafald

Generelt identificerer analysen elevernes psykiske og/eller sociale udfordringer som væsentlige bagvedliggende årsager til elevernes frafald. Analysen viser ydermere, at det særligt er de yngre elever under 25 år, der frafalder, men også at frafaldet falder i takt med, elevernes alder stiger. Analysen viser ydermere, at de tosprogede elever er særligt udfordrede, fordi en del af dem ikke har tilstrækkelige sproglige færdigheder og kulturforståelse til at kunne begå sig på uddannelsen og særligt i oplæringen.

Frafaldet blandt elever, der tildes merit på baggrund af relevant erhvervserfaring eller uddannelse, er lavere end blandt de øvrige elever

Analysens kvantitative del viser, at elever, der tildes merit, er signifikant mindre tilbøjelige til at frafalde, end elever, der ikke har fået tildelt merit. Samlet set er det 29 pct. af eleverne, der modtager merit, der frafalder deres uddannelsen, mens det tilsvarende tal for elever, der ikke er tildelt merit, er 46 pct. Mens elevernes alder som nævnt har en betydning for frafaldet, viser analysen også, at merit har en selvstændig betydning, idet elever med merit er mindre tilbøjelige til at frafalde på tværs af alle aldersgrupper.

Støtteordninger som Specialpædagogisk støtte (SPS) opleves som velfungerende og forebygger frafald, men ordningen fungerer primært i skoleperioderne og afhjælper ikke alle elevers støttebehov

Analysen af eksisterende støtteindsatser på skolerne peger på, at særligt den Specialpædagogiske støtte (SPS) opleves som meningsfuld og virkningsfuld blandt elever, der er berettiget til at modtage dette. SPS virker frafaldsforebyggende, idet gruppen af elever, som modtager SPS, ofte er afhængige af den tildelte støtte for at kunne gennemføre deres uddannelsesforløb. Analysen peger dog også på, at nogle elevgrupper (fx tosprogede elever) har et støttebehov, som ikke umiddelbart adresseres af de etablerede støtteordninger, herunder SPS. Analysen identificerer således et behov for at sikre mere fleksibilitet i støtteordningerne, da der er nogle elevgrupper (fx de tosprogede eller psykisk udfordrede elever uden en diagnose), som kunne profitere af ekstra støtte, men som ikke er berettiget til at modtage SPS efter de gældende regler, og som kun i meget begrænset omfang kan modtage alternative støtteordninger rettet mod deres udfordringer.

Kompetenceudvikling i projektet

I projektet har der været et stort ønske om at udvikle og gennemføre fælles kompetenceudvikling for oplæringsvejledere og undervisere for at styrke koblingen mellem skole og oplæring.

I projektet har der været afholdt temaeftermiddage med to forskellige temaer.

Temadag om onboarding

Onboarding er mere og andet end et introprogram og tjeklister. Onboarding handler i bund og grund om at give den nye elev den bedst mulige start i den nye uddannelse samt på det nye forløb. Det gælder både på skolen og i oplæring. Det kræver derfor at skole og oplæringsrepræsentanter sammen drøfter teamet.

Formålet med temaeftermiddagen var at give oplæringsvejledere og undervisere viden og inspiration til onboardingforløbet for elever på social- og sundhedsassistentuddannelsen.

Temadag om elevdiversitet og inkluderende læringsmiljøer

På SOSU-uddannelserne har vi et bredt og mangfoldigt elevoptag. Der optages elever med forskellige uddannelsesmæssige forudsætninger, forskellige livs- og erfaringsgrundlag og dermed meget forskellige udgangspunkter for gennemførelse af uddannelsen. Denne elevdiversitet stiller krav til den måde vi møder eleverne på i både skole og oplæring.

Formålet med temadag 2 i projektet var at understøtte oplæringsvejledernes og undervisernes pædagogiske og didaktiske kompetencer til at tilrettelægge og gennemføre et inkluderende læringsmiljø i praksis, for herved at kunne tilgodese elevdiversiteten i SSA-uddannelsen. Der blev sat et særligt fokus på måden at vejlede og stilladsere eleverne ud fra deres forudsætninger.

Hvad skal vi være opmærksomme på hvis vores elever skal opleve et inkluderende læringsmiljø?

Oplægget belyste forhold, som oplæringsvejlederne og underviserne med fordel kan være opmærksomme på, med et særligt blik på inklusion, og i den forbindelse blev der sat spot på stilladsring og differentiering i praksis-feltet. Begreberne blev udfoldet, og der blev introduceret forskellige greb i praksis.

Materiale fra begge temadage kan rekvireres fra projektleder Maren Møller Korsgaard mmk@sosu-stv.dk, SOSU STV eller Anette Østergaard SOSU Nord anos@sosunord.dk

Pilotprojekterne

Pilotprojekt ”Karakterdannelse og faglig stolthed”

Projektets formål er at skabe transfer mellem skole og oplæring, hvor der på de afholdte temadage inviteres ind fra oplæring til en dag med fokus på elevernes karakterstyrker og dermed styrke den faglige stolthed i faget.

Netop at styrke hver enkelte elev i deres udviklingspotentialer samt styrke de sociale relationer på holdet, har været temadagens kerne. Det er derfor en temadag med 2 spor. Formålet er netop refleksion over egen dannelse til fagperson gennem arbejdet med styrker, samt styrke det relationelle og sociale fællesskab mens eleverne er i oplæring.

Vejledning til at bruge det udarbejdede materiale

Der skal inden temadagen tages en test for at synliggøre hvilke styrker der er fremherskende hos den enkelte elev. Det er vigtigt her at gøre opmærksom på, at alle styrker netop er styrker og at alle indeholder styrkerne. Testen tages inden temadagens afholdelse og dette skrives ud til eleverne i indbydelsen til temadagen.

[VIA Character Strengths Survey & Character Reports | VIA Institute](#)

Disse medbringes til temadagen.

Testen skal synliggøre for eleverne hvordan deres individuelle styrker kan anvendes – særligt når der deles stjernestunder fra oplæringen hvor de andre i gruppen skal styrkespotte fortællerens styrker. Det kunne for eksempel være gennem en fortælling, hvor eleven er lykket i en sammenhæng og de andre gruppe-medlemmer giver tilbagemelding med eksempelvis ”Lige der kan jeg se du gør brug af netop lederrollen/empati.....”. Her sættes netop begrebsrammen om styrkerne i anvendelse og eleverne udvider deres forståelse for styrkerne. I grupperne er der placeret styrkekort ([Styrkekort - Gnist](#)) samt en let overskuelig oversigt over de forskellige styrker ([Oversigt over de 24 styrker \(mindhelper.dk\)](#))

Der gives et oplæg om karakterstyrkerne – teorien bag den positive psykologi (nu er betegnelsen trivsels- og ressource-psykologi) og muligheden for anvendelse i dagligdagen, så det kan være en faglig styrke og dermed en del af den faglige dannelse til faget.

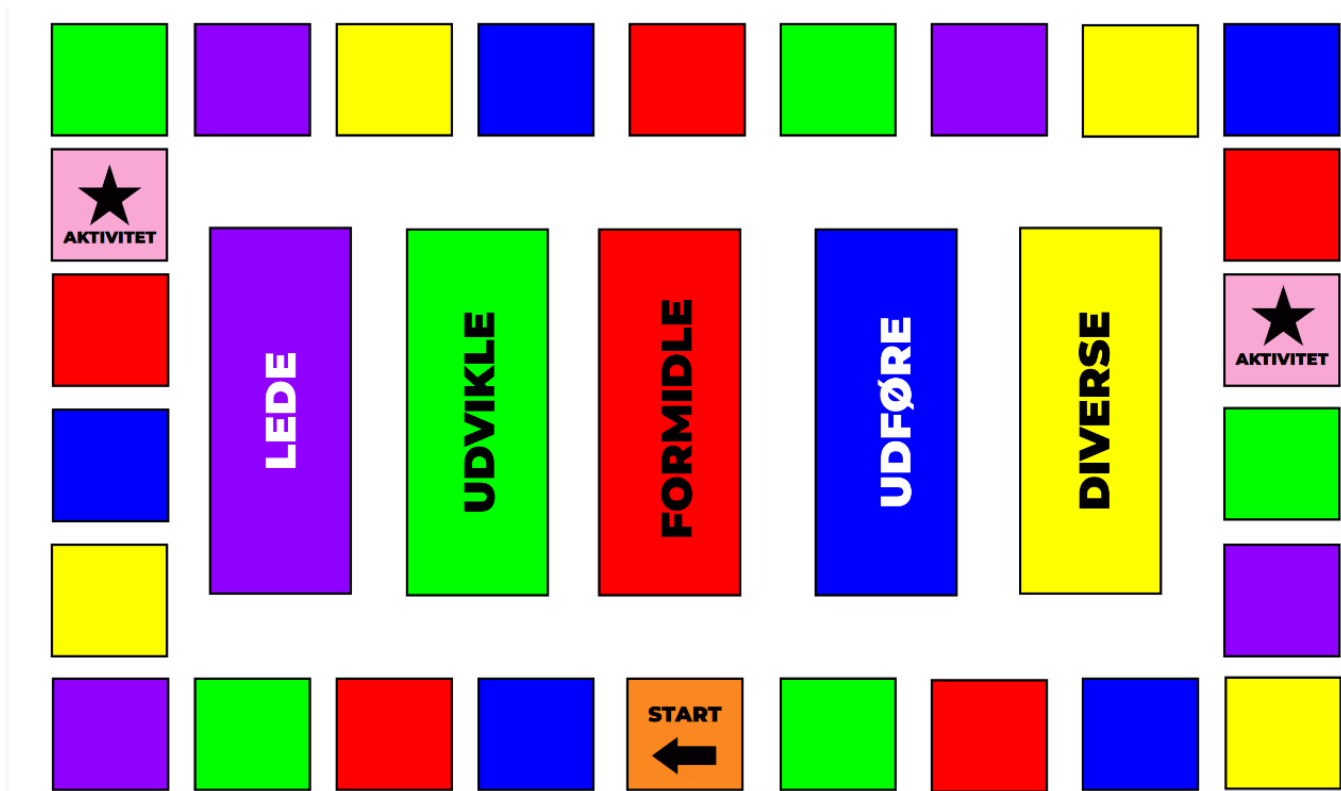
Der arbejdes med et udarbejdet refleksionsspil, hvor styrkerne sættes i spil. Heri kan eleverne trække kort indenfor områderne lede, udvikle, formidle, udføre samt diverse. Hver kategori har hver sin farve og hver sine spørgsmål/dilemmaer, som er relateret til oplæringen og anvendelse af styrkerne i det aktuelle spørgsmål.

Pilotprojekterne

Pilotprojekt ”Karakterdannelse og faglig stolthed”

Refleksionsspillet

Der arbejdes med Padlet x 2 i løbet af dagen

Den første padlet præsenteres som i forbindelse med elevernes stjernestunder fra oplæringen

Et eksempel: [Stjernestunder april 2023 \(padlet.com\)](https://padlet.com/stjernestunder-april-2023)

Den anden padlet præsenteres efter en walk and talk og hvor indholdet der er ”hvad der gør eleverne stolte som Social og sundhedsassistenter”

Et eksempel: [Hvad gør mig stolt \(padlet.com\)](https://padlet.com/hvad-gør-mig-stolt)

Dagen afsluttes med et udarbejdet spørgeskema med kvalitative og kvantitative spørgsmål.

Erfaringer fra afprøvning i projektet

Der er gennem afprøvning af projektet sket småjusteringer i blandt andet tilrettelæggelsen af dagen. Der er brug for forskellige læringsstile i løbet af dagen, samt rum til at udveksle erfaringer fra praksis. Der kan med fordel gives rum til elevernes sociale udvikling i klasserummet. Dette har vi gjort i forhold til fælles morgenmad, frokost og eftermiddagskaffe. Der gives desuden gennem hele dagen mulighed for at eleverne hører og høres. Vi har oplevet en glad, let, reflekterende og udviklende dag.

Der er forsøgt på temadagen at holdets kontaktlærere har deltaget på dagen. Dette har skabt en tryghed for eleverne samt et fælles tredje for holdet. Tilbagemeldingen fra kontaktlærerne har været, at materialet er lettilgængeligt og forståeligt.

Pilotprojekterne

Pilotprojekt ”Karakterdannelse og faglig stolthed”

Der kan være et opmærksomhedspunkt i forhold til potentiel udvikling ift. refleksionsspillet og udarbejdelse af spørgsmål særlig rettet til den enkelte oplærings- og skoleperiode. (Eks-vis er det udfordrende at kunne svare på et spørgsmål/dilemma omhandlende den komplekse borger, hvis eleven er i første oplæring)

Et andet vigtigt punkt er, at projektet er udgiftsneutralt i forhold til afvikling.

Fremtiden kunne være implementering i skoleforløbet fra grundforløbet og videre i uddannelsen. Heri tænkes også på forebyggelse af frafald gennem uddannelsesforløbet.

Der kan med fordel anvendes styrker i det daglige undervisningsmateriale blandt andet i case arbejdet. Der er desuden afprøvet projektkonceptet på et hold med særlige samarbejdsudfordringer. Her er tilbagemeldingen fra holdets undervisere været, at dagen har haft en god effekt på holdet relation og videre samarbejde.

Pilotprojekt ”Overgangssamtaler”

Udfordring

Frafaldsrapporten peger på at den unge målgruppe i højere grad falder fra, hvorfor de er målgruppen i dette pilotprojekt. I dette pilotprojekt vil vi derfor have fokus på den unge målgruppe.

Overgangssamtaler afprøves i en periode med et antal unge, som er i en overgang i den givne periode. Vi kan således undersøge om de unge, som har deltaget i overgangssamtaler, har større tilbøjelighed til at gennemføre perioden end unge, der ikke har deltaget i overgangssamtaler.

Introduktion til pilotprojektet

Formålet med overgangssamtalerne er, at styrke og udvikle elevens læring og personlige udvikling i uddannelsen, ved at skabe tydelige sammenhænge i elevens læringsforløb mellem skole og praktik. Udgangspunktet er at skabe et trygt rum, hvor eleven har mulighed for at drøfte de problemstillinger den enkelte finder relevante.

Pilotprojekterne

Pilotprojekt ”Overgangssamtaler”

Overgangssamtalerne skal:

- Styrke samarbejdet mellem elev og kontaktlærer, da kontaktlæreren er gennemgående i hele uddannelsen, og dermed kan være med til at skabe sammenhæng for eleven.
- Sikre at viden om elevens læringsforløb fastholdes og anvendes aktivt i skole- og praktikperioderne.
- Styrke samarbejdet mellem elev, kontaktlærer og praktikvejleder omkring den enkelte elevs læringsbehov.

Hensigten er dermed, at overgangssamtalerne skal afklare elevens behov for udfordringer/støtte i den aktuelle uddannelsesdel og dermed skabe flow igennem uddannelsen.

Deltagerne i overgangssamtalerne er elev og kontaktlærer. Praktikvejlederen deltager kun hvor det er relevant og hvis eleven ønsker det.

Overgangssamtalerne er fremadrettede samtaler, der har fokus på, hvordan eleven skal arbejde med læring og udvikling af erhvervsfaglige og personlige kompetencer. Samtalerne skal spejle en anerkendende og engageret tilgang til dialog. Overgangssamtalerne skal sikre: **At læring og personlig udvikling bæres videre fra én uddannelsesdel til den næste.**

Vejledning til at bruge det udarbejdede materiale

Kort redegørelse så materialet kan bruges af andre skoler, arbejdsgivere og oplæringsværter alt efter hvem materialet retter sig mod:

Struktur for overgangssamtalerne:

Overgangssamtalerne gennemføres som udgangspunkt i slutningen af en skoleperiode eller starten af en oplæringsperiode og i afslutningen af en oplæringsperiode eller starten af en skoleperiode. Hvornår den konkrete samtale gennemføres afhænger af, hvor eleven er ansat. Første samtale finder sted ca. 3-4 uger efter oplæringsopstart, og anden samtale afholdes ca. 3-4 uger før eleven skal tilbage på skolen.

Nogle samtaler gennemføres ved fysisk fremmøde og andre samtaler gennemføres virtuelt. Formen for samtalen afhænger af den enkelte elevs behov.

Samtalerne varer som udgangspunkt 20-30 minutter.

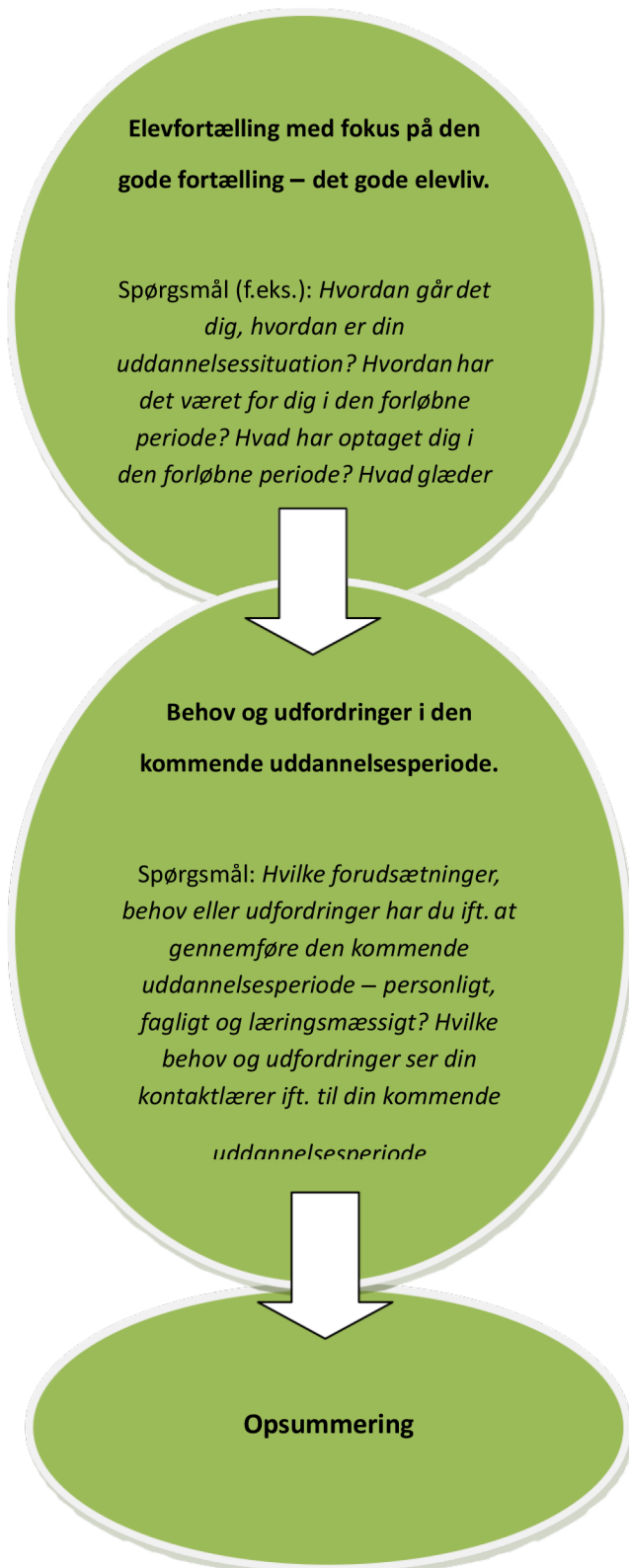
Det er kontaktlæreren som faciliterer samtalen og tager kontakt til såvel elev som praktikvejleder, så også praktikstedet er orienteret om hvor og hvornår samtalen finder sted.

Pilotprojekterne

Pilotprojekt ”Overgangssamtaler”

Gennemførelse af overgangssamtaler

Nedenstående model illustrerer processen i overgangssamtalerne, og er dermed en fremgangsmåde for samtalerne. Boblerne til venstre er eksempler på konkrete spørgsmål, der kan anvendes i samtalen. Bokse til højre er hjælpeforklaringer til spørgsmålene og processen i samtalen.

1. del af samtalen – Elevfortællingen

Formålet med elevfortællingen er at få indblik i hvilke situationer eleven er optaget af og sikre elevperspektivet i samtalen. Derfor anvendes åbne spørgsmål, hvor hensigten er at være undersøgende, åben og anerkendende med henblik på at afdække samtalsens videre fokuspunkter og indhold.

2. del af samtalen – Kommende behov og udfordringer

Denne del af samtalen tager afsæt i at drøfte og identificere elevens forudsætninger, behov og udfordringer. Samtidig lægges en foreløbig plan for, hvordan eleven understøttes bedst i de udfordringer den enkelte har. Det afklares også om eleven har brug for tættere kontakt med nogle af nedenstående støtteforanstaltninger i forløbet:

- Kontaktlærer
- SPS
- Læsevejleder
- Uddannelseskoordinator
- Elevrådgiver
- Andre støttemuligheder

3. del af samtalen - Opsummering og evaluering af samtalen.

Kontaktlæreren opsummerer samtalen og sikrer at der følges op på relevante aftaler.

Samtalen evalueres til sidst og det aftales hvornår næste kontakt skal være.

Pilotprojekterne

Pilotprojekt ”Overgangssamtaler”

Erfaringer fra afprøvning i projektet

Hvilke erfaringer er der gjort med materialet i pilotprojektet? Hvad skal målgruppen være opmærksomme på, når de tager materialet i brug:

- Det er en fordel at kontaktlæreren kontakter oplæringen ifht hvad samtalen omhandler, så der ikke opstår misforståelser.
- Vigtigt at alle elever får tilbuddet, så det ikke bare er dem vi tror er i fare for at stoppe uddannelsen
- Det er lidt af et puslespil at få koordineret besøgene i oplæringen, så afsæt god tid gerne over flere dage, så det også passer ind i elevens og oplæringsstedets program. Kræver fleksibilitet af kontaktlæreren.
- Kræver at kontaktlæreren ser værdien af relations arbejde med eleven
- Vær obs på transporttid – eleverne er ansat i mange kommuner

Pilotprojekt ”Self-efficacy”

Udfordring

Frafaldsrapporten peger på, at sociale forhold og livsvilkår har en stor betydning for frafald. Mange elever er udfordrede af sociale/psykiske problemstillinger, hvilket har betydning for elevernes tilbøjelighed til at gennemføre uddannelsen. Undervisere og praktikvejledere efterspørger redskaber/forståelse for målgruppen, som de kan anvende i hverdagen.

Dette pilotprojekt skal adressere denne udfordring ved at afprøve et skema, som har fokus på elevens tro på egne evner.

Introduktion til pilotprojektet

Self-efficacy er et personligt tanke- og handleredskab, hvor det fremfor de faktiske evner, mere er tankerne og troen på egne evner, der danner grundlag for adfærdændringer. På baggrund af denne teori, har vi udviklet et skema bestående af fem spørgsmål og en guide til at arbejde med begrebet. Skemaet er anvendt tværs af skole- og oplæringsperioder, således eleven oplever en kontinuerlig støtte ift. sin self-efficacy og selv har mulighed for at følge sin udvikling.

Pilotprojekterne

Pilotprojekt ”Self-efficacy”

Vejledning til at bruge det udarbejdede materiale

Centralt for projektet er ”Skema til vurdering af mestringsforventninger”. I skemaet skal eleven vurdere sig selv ud fra fem spørgsmål. Hvert spørgsmål repræsenterer et begreb, og tilsammen udgør disse begreber et samlet billede af elevens self-efficacy (nærmeste danske oversættelse: mestringsforventninger).

Skemaet bør anvendes systematisk hen over skole- og oplæringsperioder. Arbejdet starter på første skoleperiode og følger eleven igennem uddannelsen, således eleven selv kan følge sin udvikling. Eleven kan f.eks. udfylde skemaet forud for kontaktlærersamtaler på skolen og forløbs- og forudsætnings samtalen i oplæringen.

Med udgangspunkt i skemaet taler elev og underviser/oplæringsvejleder om, hvordan eleven vurderer sine egne mestringsforventninger: Eksempler på hvordan der samtales ud fra skemaet findes i ”Guide til styrkelse af elevers mestringsforventninger”. I denne guide findes ligeledes praksisbaserede eksempler på, hvordan undervisere og vejledere, kan støtte op om de fire forhold, som tilsammen udgør elevens self-efficacy.

Erfaringer fra afprøvning i projektet

Erfaringer fra elever: Elever fortæller at de refleksioner de har gjort ifm. udfyldelse af ”skemaet til vurdering af mestringsforventninger” har hjulpet dem med at udtrykke behov overfor både undervisere og oplæringsvejledere. Andre erfaringer er, at skemaet har hjulpet dem med at se deres udvikling hen over oplæringsperioder. Desuden har samtaler baseret på skemaet, været grundlag for tilrettelæggelse af læringsaktiviteter i oplæringen.

Erfaringer fra undervisere: På skoleforløbene har skemaet til vurdering af mestringsforventninger, været anvendt ved kontaktlærersamtaler. Det vil sige at tidsrammen for samtalen har været ca. 10-15 minutter. Undervisernes erfaringer viser, at dette ikke er nok tid. Underviserne begrundede dette med, at elevernes vurdering af deres self-efficacy, er meget personlig og baseret på de nederlag og succeser eleven har oplevet igennem sit liv. Fremtidigt arbejde med ”skemaet til vurdering af mestringsforventninger” kan f.eks. foregå på skoleperiode 1A, hvor der er mere tid til introaktiviteter. Et forslag lyder, at en halv eller hel undervisningsdag, som bygges op om temaer relateret til dannelse af fagidentitet.

Underviserne fortæller, de spørgsmål som eleven svarer på i skemaet, er værdifuld viden i arbejdet med elevens personlige dannelse og faglige udvikling. F.eks. fortæller undervisere, at samtalen kan give dem et opmærksomhedspunkt ift. om elever har brug for at blive bekræftet i, at de forstår opgaver korrekt og har færdighederne til at udføre den. Et andet eksempel er, at eleven kan have brug for særlige hensyn ved feedback.

Erfaringer fra oplæringsforløb: Oplæringsvejledere fortæller at anvendelse af ”skemaet til vurdering af mestringsforventninger” har bidraget med en formalitet og et ordforråd, til at adressere et aspekt af elevens læringsforudsætninger, som de i forvejen har fokus på og finder meget betydningsfuldt. Oplæringsvejledere oplever også, at det at eleven skal vurdere sig selv på en skala, kan synliggøre en diskrepans imellem elevens subjektive vurdering af sin self-efficacy, og den adfærd som oplæringsvejlederen ser i praksis. Ved at adressere denne diskrepans kan elev og oplæringsvejleder indgå i en konstruktiv samtale om, hvordan eleven selv kan udvikle både sin trivsel på arbejdspladsen og sin lærevillighed ift. nye opgaver.

Pilotprojekterne

Pilotprojekt ”Self-efficacy”

Skemaet, som er udviklet i projektet:

Navn:	Dato: Skole/oplæring:	Dato: Skole/oplæring:	Dato: Skole/oplæring:	Dato: Skole/oplæring:
Udsagn:	Score 1 - 10	Score 1 - 10	Score 1 - 10	Score 1 - 10
1. Jeg kan løse de fleste problemer, hvis jeg yder den nødvendige indsats og prøver ihærdigt nok.				
2. Jeg bevarer roen, når der er problemer, da jeg stoler på min evne til at løse dem.				
3. Jeg er opsøgende og tryk ved at tage kontakt til personer, jeg gerne vil lære noget af.				
4. Når andre fortæller mig, at jeg klarer en opgave godt, så tror jeg på det.				
5. Det er let for mig at holde fast ved planer og realisere mine mål.				
	Mit mål:	Mit mål:	Mit mål:	Mit mål:

Pilotprojekterne

Pilotprojekt ”Onboarding”

Udfordring

Frafaldsrapporten viser, at der er et større frafald i oplæringsperioderne og en stor del af frafaldet adresseres til det praksis- og ansvarschok, som eleverne oplever særligt i første oplæringsperiode. Variationen i hvordan eleverne bliver taget imod og vejledt som elev er stor og vi vurderer derfor et behov for en ramme for et onboardingprogram.

Rapporten viser desuden at en god modtagelse, ’tid til at være elev’ og mulighed for sparring/vejledning er afgørende faktorer for at gennemføre uddannelsen. Et godt onboarding program skal således stække sig længere end blot de første uger af oplæringsperioden.

Introduktion til pilotprojektet

Projektet Onboarding er målrettet at styrke elevens forudsætninger for at få en succesfuld og positiv oplevelse af overgangen mellem skole og oplæring og tilbage til skole igen.

I dette pilotprojekt har deltagerne udviklet og afprøve indsatser for onboarding af elever i henholdsvis skole og oplæring. Indsatserne har været delt op i indsatser på SOSU Nord og indsatser på SOSU STV

SOSU NORD

På SOSU Nord har der været fokus på at præge/styrke elevens forståelse af vigtigheden af at med-ansvar i onboardingprocessen, styrke elevens praktiske forudsætninger, her under at give øget information samt dyrke en refleksion hos eleven over egen opstart samt rolle i processen. Alt dette gøres med henblik på at mindske frafald fra uddannelsen.

Interventionen er bygget op over 3 interventioner.

1. En introeftermiddag af 2½ times varighed

- Intro til IT
- Refleksion over ansvar om oplæring
- Simulations-scenarie med forudgående fagligt oplæg

2. Refleksionsopgave i praksis

- Case med fokus på refleksion over egen opstart i praksis
- Efterfølgende samtale med oplæringsvejleder

3. Besøg af underviser i praksis

- Uddannelseskoordinator samler elever fra kommunen
- Underviser fra uddannelsessted kommer på besøg
 - Fælles samtale om erfaringer
 - Genbesøg af case
 - Fagligt oplæg og kobling af teori og praksis
 - Praktisk information

Pilotprojekterne

Pilotprojekt ”Onboarding”

SOSU STV

På SOSU STV har der været afprøvet indsatser i et samarbejde mellem skole og oplæring i håb om at eleverne oplever onboarding perioden som en samlet proces.

Indsatserne har bestået af følgende aktiviteter

- Forberedelse til oplæring 1A
 - Formiddagen på skolen med en oplæringsvejleder repræsenteret fra Thisted og Morsø Kommune
 - Eftermiddagen bruges på besøg på deres kommende oplæringssted
- Opsamling på 1A og forberedelse på 1B
 - Hvad har fungeret godt på 1A og hvad skal vi gøre mere af for at forberede jer til 1B? Med repræsentanter fra Thisted og Morsø Kommune
- Arbejdsgivernes tilstedeværelse på skolen tirsdag eftermiddag. Mulighed for åben vejledning for elever på skoleophold – stort og småt.
- Gennemførelsesvejleder ude i oplæring
 - Særlig opstartsstøtte til flersprogede elever og deres vejleder
- Onboarding program i Thisted Kommune

Vejledning til at bruge det udarbejdede materiale

For at kunne implementere ovenstående er det nødvendigt med et tæt samarbejde mellem arbejdsgivende kommuner og undervisere på de pågældende hold der deltager.

Informationen vedr. undervisning i EduAdm skal varetages af en elevkoordinator fra kommunen. Oplæg om kommunikation og konflikthåndtering skal varetages af en underviser. Simulation udføres af undervisere og kræver at de pågældende undervisere har kompetencer til at kunne udføre simulation.

Refleksionsopgaven i oplæringen kræver solid understøttelse til oplæringsvejledere som skal sættes ind i opgaven og formålet med opgaven.

Besøg fra underviser ud i praksis kræver at undervisere tager ud til kommunen samt at kommunen indhenter elever til fælles lokation. Materialet kan varetages af en underviser.

Erfaringer fra afprøvning i projektet

Det kræver et stort koordineringsarbejde og det kræver at elever, koordinatore, undervisere og oplæringsvejledere forstår baggrunden og formålet med projektet/indsatsen. Dette er en udfordring i en travl hverdag hvor et projekt måske skal

Eleverne responderer særdeles positivt på indsatsen hvilket gør sig til kende i deres tilbagemeldinger samt de udførendes oplevelse. Det er erfaret at der er forskel på hvordan EUD og EUV tager imod indholdet i projektet.